

**Мария Младенова
Людмила Иванова**

**ПЕТЪР НЕНКОВ
(1868–1917)**

Биобиблиография

**Читалище „Съгласие 1869”
Плевен
2014**

**Изданието е по проект
„145 години читалище «Съгласие 1869»”
с финансовото съдействие на
Община Плевен**

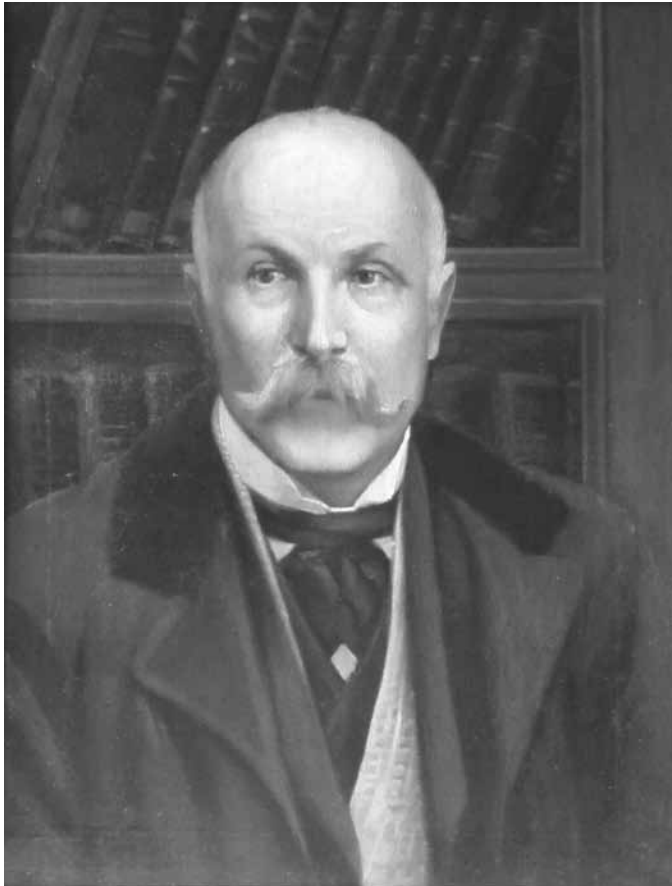
© Мария Младенова, автор
© Людмила Иванова, автор

Научен консултант доц. д-р Цветанка Панчева

ISBN 978-619-90270-1-1

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Мария Младенова. Национални и европейски измерения на професионализма на библиотекаря Петър Ненков	5
Обяснителни бележки	16
По-важни дати от живота и дейността на Петър Ненков	19
Публикации от Петър Ненков	24
Книги	24
Статии, рецензии	25
Публикации за Петър Ненков.....	30
Показалци.....	46
Именен показалец	46
Тематичен показалец	49
Приложение – снимки и факсимилета.....	51

*„Плевен ще запази въпреки всичко един вечен спомен
за този, който направи от своята Публична библиотека
модел на учреждение от такъв порядък – за цяла България.”*

Проф. Ив. Д. Шишманов

НАЦИОНАЛНИ И ЕВРОПЕЙСКИ ИЗМЕРЕНИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИЗМА НА БИБЛИОТЕКАРЯ ПЕТЪР НЕНКОВ

Петър Ненков (1868–1917) – първият платен библиотекар, назначен в читалищна библиотека в България, започва работа през далечната 1895 г. в библиотеката на читалище „Съгласие“ в Плевен, което е създадено на 1.X.1869 г. от учителя и будител Нестор Марков (1836–1916).

Със своята ерудирана личност и несрещан дотогава у нас европейски професионализъм в областта на библиотечната работа, още в зората на XX век той привлича вниманието и адмирациите както на малобройната плевенска интелигенция, така и на редица учени от столицата и чужбина. Сред тях са тогавашният министър на просвещението проф. Ив. Д. Шишманов (1862–1928) и ръководителите на Международния библиографски институт (МБИ) в Брюксел Пол Отле (1868–1944) и Анри Лафонтен (1854–1943), а също и големият руски библиограф проф. Богдан Ст. Боднарски (1874–1968), основател и редактор на авторитетното списание „Библиографические известия“ (1913–1929), сред сътрудниците на което са Пол Отле и Петър Ненков.

Ролята на Петър Ненков за развитието на библиотечното и читалищното дело и библиотекознанието в България е безспорен капитал в духовната и професионалната история на България, поради което те привличат вниманието и на съвременните изследователи на приносите му в тях.

Петър Ненков е роден през 1868 г. в с. Долни Дъбник, Плевенско, в бедно селско семейство, поради което не получава гимназиално образование.

Своята ерудиция и впечатляващ професионализъм постига по пътя на системно и упорито самообразование, което продължава през целия му живот.

Ентусиастът Ненков е запленил от мисълта да уреди читалищната библиотека така, че тя да бъде максимално полезна на нейните читатели. Идеята узрява и една от основните задачи, които си поставя, е да изработи такъв каталог, който да предлага многостранна информация на читателите по широк кръг въпроси.

Рядко начетен, изпреварил в своето интелектуално и професионално развитие съвременниците си с десетилетия, той предварително проучва практиката на редица западни библиотеки. Той търси подходяща класификационна система, която да използва и приложи при изработването на систематичния каталог на фонда на своята библиотека, заела още в онези години четвърто място в страната по своето книжовно богатство. Превъзхождат я само двете народни библиотеки в София и Пловдив и Университетската библиотека в столицата.

На границата между XIX и XX век (от 1895 до 1905 г.) в МБИ под ръководството на Пол Отле и Анри Лафонтен е създадена нова библиотечно-библиографска класификация. В основата ѝ е положена Десетичната класификация на Мелвил Дюи (ДКД), поради което нейните три издания, осъществени до края на 1907 г., излизат под наименованието „Десетична библиографска класификация“. Едва от четвъртото ѝ издание от 1927 г. тя получава съвременното наименование „Универсална десетична класификация“ (УДК), поради което доста години е известна като *брюкселски вариант на ДКД*.

Попаднал на информация за тази класификация в чуждестранния печат, през 1903 г. Петър Ненков предприема пътуване на собствени разноски, при което се запознава както с работата на Женевската библиотека, така и с УДК, прилагана в нея.

Завръщайки се в Плевен, той изнася подробен доклад за видяното в Женева и за предимствата на УДК пред читалищното настоятелство, което решава да подкрепи изцяло амбицията му да уреди своята библиотека по стандартите, прилагани в модерните западни библиотеки.

Започва работата си по описването на фонда от 9000 тома, както и по създаването на систематичния каталог на базата на УДК, и през 1906 г. го завършва. Библиографските описания са направени според правилата на англо-американската инструкция на фиши с международен формат, утвърден от МБИ, а картичките са подредени в специално изработени за целта каталожни чекмеджета, отговарящи на въведения европейски стандарт.

Така Петър Ненков не само пръв в България въвежда УДК, изпреварвайки колегите си с десетилетия, но и създава първия систематичен каталог на нейна основа, който е пръв както за страните от Балканския полуостров, така и в Източна Европа.

Паралелно с работата си върху каталога Ненков следи в чуждестранния библиотековедски печат публикации за въвеждането на УДК в редица страни в Западна Европа. Интересува се и от дейността на МБИ в Брюксел, който я използва с успех за създаването на Универсалния библиографски репертоар (УБР) – една от многобройните му задачи.

Петър Ненков осъзнава, че създаването на каталозите представлява сериозна научно-практическа работа, която изисква и солидни теоретични познания, а на каталозите на своята библиотека гледа като на частица от Световния библиографски репертоар, чието изработване е една от големите задачи, стоящи пред МБИ, Пол Отле и неговите сътрудници.

Петър Ненков рано разбира, че създаденият от него каталог ще се ползва с успех при условие, че читателите са запознати с информационните му възможности, структурата и работата с него. Така той пръв у нас осъзнава необходимостта от разпространение на специализирани библиотечно-библиографски знания. С тази цел на страниците на местния периодичен печат през 1906 г. публикува редица статии, предназначени да повишат библиотечно-библиографската култура на читателите, като обяснява неговата структура. Със същата цел през 1907 г. той

публикува в годишния отчет на дружество „Съгласие“ за 1906 г. деленията от първа и втора степен, както и таблиците с общите определители (1).

Така Ненков се проявява и като пръв популяризатор на модерната каталогизационна теория у нас, насочена към читалищните библиотекарски и техните читатели.

1906 г. е доста напрегната за Петър Ненков, защото трябва да изпълни и личната молба на министъра на народното просвещение проф. Ив. Д. Шишманов да му изготви доклад с мнението му за това, „Как най-добре би трябвало да се организира една библиотека, която да служи за ползване на столичното население от Юч-Бунар“ (2).

След като извършва солидни проучвания, Ненков завършва доклада си на 28.VIII.1906 г., чийто обем е 14 листа, ситно изписани с четлив калиграфски почерк. В този респектиращ документ той изгражда цялостна модерна европейска концепция за добре уредена публична библиотека, която впечатлява с модерните си европейски критерии, валидни и днес, а също с професионализма на плевенския библиотекар, с познанията му за новостите в развитието на библиотечната наука в Европа (3).

Поставените от Ненков високи европейски критерии пред българските библиотеки е почти невъзможно да бъдат изпълнени в началото на ХХ век не само поради липсата на подготвени библиотечни кадри в страната, но и поради неразбирането на идеите му дори от част от малобройната ни интелигенция. Лансираните от него идеи и критерии изпреварват с половин век и общото образователно и културно ниво на нацията ни поради високия процент на неграмотност и сред мъжете, и сред жените. Ненков остава неразбран от мнозина от своите съвременници, както и от значителна част от ползвателите на библиотеката. Това го огорчава и той често изпада в отчаяние.

Своето неудовлетворение споделя в писмата си до Пол Отле и до проф. Шишманов, в които основно място заемат модерните

му и изпреварващи времето си идеи за създаването на образцови публични библиотеки и в България.

В отговор на писмото му до Пол Отле, в което споделя огорченията си от равнодушието и неразбирането на работата му у нас, ръководителят на МБИ му пише на 17.VI.1912 г. следното: „Аз съм сигурен, че Вашите усилия и упоритост ще имат огромно влияние върху цялостната организация на библиотеките в България. За да се направи една библиотека институт за документация и информация, достъпна за обществото и в същото време тя да е орган за развитие на общата култура, което е много важно в наше време, е необходимо да се създадат модели, на които другите да подражават. Вашите усилия в Плевен ще постигнат такъв резултат” (4).

Мярка за равнището на библиотеката в читалище „Съгласие“ е споделеното впечатление на проф. Ив. Д. Шишманов след посещението му в нея пред писателя Г. М. Домусчиев: „Ако има нещо, с което основателно да се гордее Вашият град, това е неговата библиотека“ (5).

Признание за високия професионализъм на Ненков е и предложението на професора да започне работа в Народната библиотека в София, но той му отказва както поради привързаността си към Плевен и своята библиотека, така и поради съзнанието, че му липсва исканият образователен ценз, което е негова постоянна болка. След време в писмо до проф. д-р Параскев Стоянов Шишманов изразява съжалението си за това: „Не рачи и направи зле за общото дело. Плевен обаче може да бъде доволен“ (6).

През 1907 г. Ненков предприема с лични средства пътуване до Белгия, Франция и Швейцария с цел да посети и МБИ и да усвои някои нови елементи в развитието на УДК. Запознава се с Пол Отле, Анри Лафонтен и Луис Мазур, с които в продължение на повече от десет години поддържа тесни професионални контакти. За тях свидетелства личното му досие (Dossier Nr. 515 “Nenkoff”), съхранявано и днес в архива на Мунданеума в Брюксел.

При това пътуване Ненков проучва не само състоянието, уредбата и организацията на редица библиотеки в Белгия, Франция и Швейцария, но остава известно време в МБИ, запознава се с идеите му и под ръководството на Отле, с когото се сближава, изучава в детайли УДК. В писмо от 7. VIII.1907 г. той споделя с проф. Параскев Стоянов: „Почти една седмица съм в Брюксел на занятия в L'institut International de Bibliographie. Институтът е една чудна и нова организация на умствената култура на най-новото време. Той е един храм на науката и общочовешкия прогрес. Той е грамадно предприятие, пълно с нови идеи, които обемат знанието на цялото човечество. Той е още една загадка, която в Европа още не могат добре да схванат изцяло. Аз съм много добре приет тука и ми дават всички улеснения да го изуча“ (7).

След завръщането си от Белгия Ненков продължава още поупорито дейността си по изграждане на каталозите, изпълнен е с нови планове и идеи за работа. Подобрява структурата на каталозите, усъвършенства приложението на общите определители, коригира някои от допуснатите грешки. Усъвършенства и системата от разделители, за да покаже по-точно връзките и подчинеността между отделите, подотделите и разделите в класификацията.

Следвайки убедеността си, че е необходимо да се разпространяват библиотечно-библиографски знания сред читателите, през 1908 и 1909 г. в няколко последователни броя на в. „Тръба“ той публикува пълния текст на УДК, като обяснява отново нейното устройство и методиката на ползване на предметно-азбучния показалец, наричайки го „ключ на каталога“.

През 1908 г. по повод Международната конференция по библиография и библиотечно дело в Брюксел П. Ненков изпраща образец от каталога, съставен през 1903 г., придружен с обяснителен текст на френски език, в който излага принципите на неговото съставяне, снимка на каталога, нареден по УДК, и сним-

ка, показваща нареждането на библиотечния фонд въз основа на метричната система, както и различни образци на формуляри, използвани в практическата дейност на библиотеката. Главният секретар на института Луис Мазур го уведомява с писмо, че на изпратените експонати е дадено място в Международния библиографски музей и че те представляват интерес като първа работа по библиотечно дело от славянските страни.

През 1908 г. П. Ненков работи и върху създаването на „Ръководство за описване, класиране и нареждане на книгите в Плевенската градска библиотека, поддържана от Плевенското общ. образователно дружество „Съгласие“, което съставя въз основа на „Manuel du Répertoire bibliographique universel“. Макар и останало в ръкопис, то е ценно свидетелство за високия му професионализъм, получил оценката и на Отле, и на Лафонтен, поради което той и библиотеката на читалище „Съгласие“ са първите от България, приети за членове на МБИ. Получава и покана за участие в конгреса на МБИ, насрочен за 1910 г.

Като част от подготовката си за него Ненков публикува на български и на френски език „Извлечение от методичния каталог на Плевенската публична библиотека“, което години наред играе роля на първо българско ръководство за приложението на УДК в практиката на редица читалищни библиотеки.

За конгреса П. Ненков подготвя и специален доклад на френски език [За приложението на] „Десетичната библиографска класификация в България“, публикуван в печатния орган на МБИ. Докладът прави силно впечатление и е посрещнат с интерес от слушателите според официалното потвърждение на МБИ в писмо, изпратено до Министерството на народното просвещение в България и с копие до българския консул в Анверс, в което се казва: „Г-н Ненков ни представи в своя рапорт нагледна картина на делото, което е реализирал в Плевен, и това наистина направи впечатление на членовете на конгреса. С практическото си умение г-н Ненков е можал да приложи правилата на меж-

дународната научна документация, за да служат на умствени- те нужди на един център с неголямо население, какъвто е гр. Плевен, който върви към едно пълно икономическо и социално развитие“ (8).

След конгреса Ненков се задържа известно време в Брюксел, където под ръководството на Отле доусъвършенства познанията си върху УДК, оставайки единственият български библиотечен специалист, изучавал УДК под преките наставления на Отле, с който в продължение на 10 години поддържа приятелски връзки.

Завърнал се още по-убеден в достойнствата на УДК, той полага много усилия, за да я популяризира в цялата страна. При него идват, за да я изучават, библиотекари от десетки големи читалищни библиотеки в страната.

Според свидетелство на Ячо Хлебаров библиотеката на читалище „Съгласие“ „става нещо като училище за нашите библиотекари в страната“ (9). Казано на съвременен език, библиотеката на Петър Ненков се превръща в методичен кабинет за усвояване на модерните методи на МБИ за организация на библиотеките, а той е първият специалист у нас, който преподава УДК, която след четири десетилетия става задължителна за всички библиотеки.

Работата и постиженията на Петър Ненков продължават да привличат вниманието на редица интелектуалци от страната.

В друго писмо до големия учен медик проф. Параскев Стоянов проф. Шишманов споделя: „Вчера беше у нас Ненков с жена си. Есе homo [Ето човека]! Каквито ги обичам. Човек със страшна любов към делото си. Колко малко са те в България!“ (10).

Истинският европейски професионализъм на Петър Ненков е причина той да бъде поканен на работа в Българската народна банка, за да реформира и организира нейната библиотека изцяло върху основата на УДК, но той отново отказва поканата поради същите причини, които го карат да откаже и предишната покана на проф. Шишманов.

За трети път го кани на работа в София през 1910 г. д-р Никола Михов, за да оглави новосъздаващата се Столична библиотека, но Ненков отказва и това.

Между другото известният библиограф посещава библиотеката на читалище „Съгласие“, като остава в града цяла седмица, за да учи УДК, и е силно впечатлен както от резултатите, постигнати в цялостната организация на библиотеката от П. Ненков, така и от достойнствата на УДК, която намира за изключително практична.

Интерес към европейската организация на библиотеката на Петър Ненков проявява и Никола Мушанов, който през 1909 г. в качеството си на министър на народното просвещение я посещава, за да се запознае с резултатите от работата на П. Ненков, постигнати с много труд, огромна любов и убеждението, че тя ще бъде полезна за самообразованието на плевенското население. За тази цел непрекъснато се самообразова и следи постоянно новостите в развитието на библиотечната наука в Европа.

Двете балкански войни, последвани от избухването на Първата световна война, и разклатеното му здраве пречат на П. Ненков да реализира много от амбициозните си професионални проекти.

Заболял от туберкулоза, през 1916 г. той заминава на лечение в Женева, придружаван от съпругата си швейцарката Евгения Шлотер – интелигентна жена, с която Ненков свързва живота си през 1896 г. Резултатите от лечението не са обнадеждаващи и той написва завещанието си. Голямата си лична библиотека оставя на читалище „Съгласие“, а парите от продажбата на единственото си парче земя в Плевен завещава на Международния библиографски институт в Брюксел.

Ранната смърт на П. Ненков (9.XI.1917, Женева) (11) прекъсва неговите занимания и слага край на един живот, безрезервно отдаден на строителството на библиотечното ни дело. България се разделя както с първия читалищен библиотекар в страната

ни, който прилага специализиран професионален труд в уредбата на читалищна библиотека, така и с човека, който с доклада си пред Международния библиографски конгрес в Брюксел пръв обръща внимание на образования свят върху своя труд и върху библиотечното дело в България.

В съболезнователното си писмо до Евгения Ненков от 11.XII.1917 г., писано от проф. Ив. Д. Шишманов на френски език, чернова от което е запазена в архива му, четем: „Аз загубих също в лицето на Вашия мъж приятел, скъп и верен, на който много разчитах за реформата и организирането на нашата Народна библиотека. Новината, че се е сетил за мен преди смъртта си, дълбоко ме развълнува... Имате право да съжалявате, но Плевен ще запази въпреки всичко един вечен спомен за този, който направи от своята Публична библиотека модел на учреждение от такъв порядък – за цяла България” (12).

Високо признание за личността на Петър Ненков се съдържа и в съболезнователното писмо на Пол Отле до съпругата му, в което ѝ пише: „Той разбираше много дълбоко всички неща, които вършеше, и винаги бе верен приятел на института” (13).

Твърдението на Отле е още едно сериозно доказателство за европейските измерения на професионалния опит, познания и култура на Петър Ненков.

Независимо от ранната си смърт той оставя последователи, които продължават утвърдените от него модерни критерии за добре уредена читалищна библиотека, които са със съвременна валидност.

Всички приведени дотук факти и аргументи убедително доказват високите национални и европейски измерения на професионализма на Петър Ненков, който и днес продължава да буди не само възхищението, но и изследователските дирения на библиотекovedите у нас и в чужбина.

Библиография и бележки

1. **Обща** таблица за класифициране на методичния каталог на Плевенската градска библиотека. // *Год. отчет на Плевенското общообразователно дружество „Съгласие“*, което поддържа Плевенската градска библиотека и читалище, за 1906 г. – Плевен, 1907, с. 18-27.
2. **НА-БАН**, ф. 11к, оп. 3, а.е. 1077, л. 1.
3. **Младенова**, Мария. Концепцията на Петър Ненков от 1906 г. за добре уредена публична библиотека : По случай 145 години от рождението му. // *Библиотека*, ХХ, 2013, № 5, с. 160-171.
4. **Otlet** to Nenkoff, 17.06.1912 (Архив на автора).
5. **Домусчиев**, Г. П. Сенки от стария Плевен. – С., 1988, с. 23.
6. **Бързакова**, Надежда. Писма на проф. Ив. Д. Шишманов до проф. д-р Параскев Стоянов. // *Изв. Държ. архиви*, 16, 1968, с. 189.
7. **ЦИА**, ф. 1000, оп. 1, а.е. 223, л. 6.
8. **Годишен** отчет на Плевенското обществено образователно дружество „Съгласие“ за 1910 г. – Плевен, 1911, с. 24.
9. **Хлеббаров**, Ячо. Библиотеката на читалище „Съгласие“ в Плевен . // [Двадесет и пет] 25 години в служба на родната просвета и култура (1911–1936) : Юбил. сб. – С., 1937, с. 157.
10. **Бързакова**, Надежда. Цит. съч., с. 181.
11. Съпругата му го погребва в Централните гробища на Женева.
12. **НА-БАН**, ф. 11к, оп. 3, а.е. 1079, л. 1.
13. **Otlet** to M-me Nenkoff (Личен архив на автора).

Проф. дфн Мария Младенова

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Биобиблиографията „Петър Ненков (1868–1917)“ е за един от най-ярките представители на библиотечната професия в България от края на XIX и първите две десетилетия на XX век, чието изключително дело в полето на библиотечната практика и теория и до днес предизвиква възторзите и буди интересите на изследователите на историята на родното библиотекознание. Биобиблиографията се издава по случай 145 години от основаването на читалище „Съгласие“ (1.X.1869, Плевен), на което той посвещава целия си озарен от рядко вдъхновение професионален път (1895–1917), като постига уникални резултати в европейската уредба на читалищната библиотека.

Биобиблиографията се състои от две неголеми по обем части: „Публикации от Петър Ненков“ и „Публикации за Петър Ненков“.

Основният принцип на подреждане на публикациите и в двата дяла е хронологично-азбучният. Поради това издирените материали са представени по години, а във всяка от тях са подредени азбучно.

Хронологичният обхват на включените в изданието публикации от Петър Ненков има за начало 1895 г., през която е отпечатана първата му статия, и приключва през 1912 г. На базата на текстологичен и съдържателен анализ е разкрито авторството на някои негови печатни материали, публикувани без подпис.

Хронологичният обхват на публикациите за него обхваща времето от 1898 г., когато той е убеден социалист, до август 2014 г. Те съдържат информация за живота му, оценки на приносите му за успехите на читалище „Съгласие“, за развитието на библиотечното дело у нас и проявите му в чужбина.

Издирените 93 публикации във втория дял показват, че към проявите му се запазва траен интерес, въпреки че е изминал почти век от неговата ранна смърт.

Рецензиите за публикациите му, които са много малко, са отразени непосредствено след тях, въпреки че по своята същност те принадлежат към отдела „Литература за библиографираното лице”.

Библиографските записи са направени според изискванията на действащите стандарти: БДС 17264-91 Библиографско описание. Аналитично описание на съставни части на публикации в книжни материали; БДС 15419-82 Библиографско описание на книги; БДС 9736-82 Съкращения на български думи и словосъчетания в библиографското описание на печатни произведения; БДС 11452-86 Съкращения на наименованията на български периодични издания. Малко изключение от стандарта е, че името на автора не се повтаря в библиографското описание. Единствено в случаите, когато те са повече от един, имената им са посочени в областта на авторската отговорност.

Към биобиблиографията са изработени два показалеца – именен и тематичен, които разкриват в допълнителни аспекти включената в корпуса информация и улесняват ползвателите в търсенето на конкретни автори, заглавия и теми.

В Тематичния показалец са отразени проблемите, по които биобиблиографираното лице има публикации.

Основните източници за съставянето на библиографския указател за Петър Ненков са: картотеките и фондът на читалище „Съгласие 1869”, краеведската картотека на Регионална библиотека „Христо Смирненски“ – гр. Плевен, местният периодичен печат, читалищни и библиотечни списания, енциклопедии, библиотековедски монографии, в които намират място личността и делото на Петър Ненков, както и библиотековедският фонд на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“.

Надяваме се, че изданието ще бъде полезно на изследователите на българското библиотекознание, на студентите от специалност „Библиотекознание и библиография“ в Университета по библиотекознание и информационни технологии, в Софийския

университет „Св. Климент Охридски“, във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, както и на всички, които проявяват интерес към личността, живота и делото на Петър Ненков.

Изказваме своята най-сърдечна благодарност за оказаното ни съдействие на библиографката Вили Томова от Регионална библиотека „Христо Смирненски“ – гр. Плевен, и на сътрудниците от библиотековедската читалня в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“.

Благодарни сме и на председателя на читалището г-н Ивайло Атанасов и секретаря г-жа Маргарита Лазарова, които с възрожденска чистота и всеотдайност работят за утвърждаването на „Съгласие 1869“ като съвременен духовен и библиотечно-информационен център и осигуриха финансирането на изданието.

Авторите

ПО-ВАЖНИ ДАТИ ОТ ЖИВОТА И ДЕЙНОСТТА НА ПЕТЪР НЕНКОВ

- 1868** Роден в с. Долни Дъбник, Плевенско.
- 1870** Семейството му се премества да живее в Плевен.
- 1885** Работи като секретар в общината в Разград.
- 1886** Завръща се в Плевен.
- 1888 26.X.** Избран е в състава на настоятелството на читалище „Съгласие” в града.
- 1889** Настоятелството му възлага да отговаря за библиотеката.
- 1893–1895** Построена е новата сграда на читалище „Съгласие”.
- 1895 1.II.** Изпълнява длъжността нещатен библиотекар срещу минимално възнаграждение.
- 1895 6.IX.** Във в. „Неделя” публикува статията „Няколко думи по дописките за библиотеката на дружество „Съгласие” с подпис Ю. К.
- 1896** В Русе сключва брак с Евгения Шлотер.
- 1897** Назначен е за щатен библиотекар и е първият заел щатна длъжност в читалищна библиотека в страната.
- 1900** Написва текста „В защита на Плевенската библиотека”. Публикува го от името на читалищното настоятелство.

- 1903**   Посещава Женева. Запознава се с работата на библиотеки, които прилагат в работата си УДК.
- 1906**   Завършва методичния (систематичния) каталог на фонда на библиотеката, който е първият систематичен каталог в България, изграден върху основата на УДК.
- 1906 26.VIII.**   Подготвя и изпраща „Доклад за организиране на една библиотека за народа” до министъра на народното просвещение проф. Ив. Д. Шишманов, изработен по негова молба.
- 1906 14.XII.**   Във в. „Време” (Плевен) публикува статията „Класификация на библиографията по децималната система”.
- 1907 11.IV.**   Предприема пътуване до Швейцария, Белгия и Франция, за да се запознае с работата на техните библиотеки.
- 1907 7.VIII.**   Посещава Международния библиографски институт в Брюксел. Запознава се с Пол Отле, Анри Лафонтен и Луи Мазур. Пръв от България става член на МБИ. Под ръководството на Пол Отле изучава още по-задълбочено методиката на приложение на УДК.
- 1908**   Изпраща на МБИ експонати от неговата библиотека, които са поставени в музея на института като първи от славянските страни.

- 1908 2.XI.** Във в. „Тръба” (Плевен) публикува статията „Реформиране на Плевенското читалище”.
- 1908** Подготвя в ръкопис „Ръководство за описване, класиране и нареждане на книгите в Плевенската градска библиотека”.
- 1908-1909** Във в. „Тръба” (Плевен) публикува Азбучно-предметния показалец към УДК.
- 1909** Поканен е на работа в Българската народна банка (София), за да организира работата в нея по УДК, но отказва предложението.
- 1909** Поканен е от Международния библиографски институт в Брюксел да участва в конгреса през 1910 г.
- 1910** Публикува „Извлечение от методичния каталог на Плевенската градска библиотека ...” на български и на френски език.
- 1910 25-27.VIII.** Участва в Международния конгрес по библиография и документация в Брюксел. Изнася доклад на френски език за въвеждането на УДК в Плевенската градска библиотека, който е посрещнат с голям интерес.
- 1910** В сп. „Книжовник” (Плевен) публикува рецензията „Десетичната библиографична система” за превода на Богдан Ст. Боднарски на руски

език на съкратената таблица на УДК.

- 1910** Д-р Никола Михов го кани на работа в Столичната библиотека в София, но пак отказва предложението.
- 1911 12-14.IV.** Избран е за председател на Учредителния конгрес на Читалищния съюз и за член на комисията по изготвяне на проектоустава. Произнася слово, в което дава ценни препоръки за работата на читалищата и библиотеките в България.
- 1912** Изпраща поздравителна телеграма до делегатите на Първия редовен конгрес на Читалищния съюз.
- 1912** Изпраща писмо до редакцията на сп. „Читалище“ (1912, № 8-10), в което развива идеалите си за целите и задачите на Читалищния съюз.
- 1914** Планира ново пътуване с професионална цел до Белгия, Швейцария и Германия, но поради избухването на Първата световна война то не се осъществява.
- 1916** Заболява от туберкулоза.
- 1916 8.XII.** Получава задграничен отпуск и заминава на лечение в Швейцария.
- 1917 9.XI.** Умира в Женева. Погребан е в женевските гробища.

* * *

2013 З.Х. Читалище „Съгласие 1869” организира научна конференция по случай 145 г. от рождението на Петър Ненков.

ПУБЛИКАЦИИ ОТ ПЕТЪР НЕНКОВ

КНИГИ

1908

1. Ръководство за описване, класиране и нареждане на книгите в Плевенската градска библиотека, поддържана от Плевенското образователно дружество „Съгласие” : Състави по „Manuel du Répertoire Bibliographique Universel” Петър Ненков. – Плевен, 1908. – 44 с.

Оригиналът се съхранява в Регионалния исторически музей, а фотокопие – в архива на библиотеката.

1910

2. Извлечение от Методичния каталог на Плевенската публична градска библиотека. – Плевен : Коста Мотавчиев, 1910. – 118 с.

Рец.: Обществено-образов. д-во „Съгласие”, Плевен. // *Книжовник* (Плевен), I, 1910, № 1, с. 24-25.

Без подпис.

Авторът дава ласкава оценка на „Извлечението” и определя П. Ненков като „добър познавач на десетичната библиографска система и неин пръв популяризатор в България”.

3. Extrait du Catalogue méthodique de la Bibliothèque de la ville de Pleven, classée et arrangée selon la système bibliographique décimale et documentaire. – Pleven : K. Motaufchieff, 1910. – 118 p.

СТАТИИ

1895

4. Няколко думи по дописките за библиотеката на дружеството „Съгласие”. // *Неделя* (Плевен), II, № 6, 16 септ. 1895, с. 3.

Подпис: Ю. К.

1900

5. В защита на Плевенската градска библиотека : (История на библиотеката и на общообразователното д-во „Съгласие”). – Плевен : Настоятелство на общообраз. д-во „Съгласие”, 1900. – 27 с.

Без подпис.

2. изд. 1909.

1901

6. Що е социален въпрос и има ли такъв у нас. I. Предмет на социалния въпрос. // *Нова струя* (Плевен), I, № 1, 2 ноем. 1901, с. 2, 3.

7. Що е социален въпрос и има ли такъв у нас. II. Съществувал ли е социален въпрос в старите източни народи. // *Нова струя* (Плевен), I, № 2, 10 ноем. 1901, с. 2, 3.

8. Що е национален въпрос и има ли такъв у нас. III. Съвременна Гърция. // *Нова струя* (Плевен), I, № 3, 17 ноем. 1901, с. 3.

1903

9. За положението на библиотеката и читалището през 1902 година. // *Отчет* (извлечение) на дружеството през 1902 г. – Плевен, 1903, с. 6-10.

Без подпис.

1906

10. Класификацията на библиографията по децималната система. // *Време* (Плевен), I, № 24, 14 дек. 1906, с. 1, 2, 3.

11. Новият каталог на Плевенската градска библиотека. // *Време* (Плевен), I, № 23, 17 ноем. 1906, с. 2, 3.

1907

12. Обща таблица за класифициране на методичния каталог на Плевенското обществено образователно дружество „Съгласие”, което поддържа Плевенската градска библиотека и читалище за 1906 година. // *Год. отчет на Плевенското общ. образователно д-во „Съгласие” за 1906 г. – Плевен, 1907, с. 18-27.*

Без подпис.

13. Положението на библиотеката и читалището през 1906 година. // *Год. отчет на Плевенското общ. образователно д-во „Съгласие” за 1906 г. – Плевен, 1907, с. 14-18.*

Без подпис.

14. Сравнителна статистика за вземаните из Плевенската градска библиотека книги, списания и вестници за домашно четене през 1906 година. // *Год. отчет на Плевенското общ. образователно д-во „Съгласие” за 1906 г. – Плевен, 1907, с. 37-38.*

Приложение към отчета за 1906 г.

1908

15. Десетична библиографична класификация. // *Год. отчет на Плевенското общ. образователно д-во „Съгласие” за 1907 г. – Плевен, 1908, с. 17-18.*

Без подпис.

16. Как е наредена Плевенската градска библиотека : Азбучно-предметен показател. // *Тръба* (Плевен), № 2, 26 окт. 1908, с. 2, 3; № 3, 2 ноем. 1908, с. 2, 3; № 4, 12 ноем. 1908, с. 2, 3, 4; № 5, 28 ноем. 1908, с. 2, 3, 4; № 6, 14 дек. 1908, с. 2, 3, 4; № 7, 20 дек. 1908, с. 2, 3, 4; № 9, 23 ян. 1909, с. 2, 3; № 11, 7 февр. 1909, с. 2, 3; № 12, 13 февр. 1909, с. 2, 3, 4; № 13, 20 февр. 1909, с. 2, 3, 4; № 14, 4 март 1909, с. 2, 3, 4; № 15, 11 март 1909, с. 2, 3, 4; № 16, 19 март 1909, с. 2, 3, 4; № 17, 27 март 1909, с. 2, 3, 4.

Без подпис.

17. Положението на библиотеката и читалището през 1907 година. // *Год.* отчет на Плевенското общ. образователно д-во „Съгласие” за 1907 г. – Плевен, 1908, с. 13-16.

Без подпис.

18. Реформиране на плевенското читалище [„Съгласие”]. // *Тръба* (Плевен), I, № 3, 2 ноем. 1908, с. 2, 3.

Без подпис.

Дава се информация за преустройството на читалнята на ч-ще „Съгласие” и нареждането на библиотечния фонд.

1909

19. Международен библиографически конгрес [в Брюксел]. // *Народен глас* (Плевен), I, № 10, 18 дек. 1909, с. 1, 2.

Без подпис.

20. Нашата библиотека в странство. // *Тръба* (Плевен), I, № 10, 30 ян. 1909, с. 2.

Без подпис.

Цитирано е писмо от МБИ в Брюксел, от което става ясно, че експонатите, изпратени от ч-ще „Съгласие”, са намерили място в библиотечния музей на институцията.

21. Положението на библиотеката и читалището през 1908 година. // *Тръба* (Плевен), I, № 9, 23 ян. 1909, с. 2-3; № 10, 30 ян. 1909, с. 2-3.

Без подпис.

Част от годишния отчет на читалище „Съгласие” за 1908 година. Статистически данни за цялостната работа на библиотеката.

22. Процесът на Плевенската град[ска] общ.[ествена] библиотека. // *Народен глас* (Плевен), I, № 9, 30 ноем. 1909, с. 3-4; № 10, 18 дек. 1909, с. 2, 3; № 11, 10 ян. 1910, с. 3.

Без подпис.

1910

23. Десетичната библиографична система. // *Книжовник* (Плевен), I, 1910, № 4-5, с. 113-115.

Рец. за: Б. Ст. Боднарски. Сокращенныя таблици десятичной библиографической класификации. – М., 1910. – 67 с.

24. Международен библиографически конгрес в Брюксел. // *Книжовник* (Плевен), I, 1910, № 1, с. 9-10.

Без подпис.

Съобщение за предстоящия в Брюксел Международен конгрес по библиография.

25. Classification bibliographique decimale en Bulgarie. // *Bulletin de L'Institut international de bibliographie* (Bruselles), 15, 1910, p. 233-246.

Отзив: *Наблюдател*, II, 1911, № 2, с. 185.

Подпис: К. Ш.

Дава се много висока оценка на библиотечната дейност на П. Ненков и на доклада, с който участва в Международния библиографски конгрес в Брюксел през 1910 г.

1911

26. Публична градска библиотека : Състоянието на библиотеката и читалището през 1910 година. // Год. отчет на Плевенското общ. образователно дружество „Съгласие“ за 1910 г. – Плевен, 1911, с. 12-15.

Без подпис.

27. Рапорт за прилагането на системата на метода на Международния библиографически институт в Брюксел в Плевенската публична градска библиотека. // Год. отчет на Плевенското общ. образователно д-во „Съгласие“ за 1910 г. – Плевен, 1911, с. 22.

1912

28. Писмо до редакцията на сп. „Читалище“ (от Петър Ненков, Плевен). // *Читалище*, I, 1912, № 8-10, с. 211-216.

Изяснява схващанията си за задачите на читалищата.

29. [Поздравителна телеграма до делегатите на Първия редовен читалищен конгрес]. // *Читалище*, I, 1912, № 8-10, с. 234.

П. Ненков се обръща към делегатите, при желание, да посетят неговата библиотека, за да ги запознае с уредбата ѝ.

1914

30. Публична градска библиотека и читалище. // Год. отчет на Плевенското общ. образователно д-во „Съгласие“ за 1914 г. – Плевен, 1914, с. 13.

Без подпис.

1937

31. [Изказване пред Учредителния конгрес на българските читалища]. // [Двадесет и пет] 25 години в служба на родната просвета и култура (1911–1936) : Юбил. сб. – С., 1937, с. 273-274.

ПУБЛИКАЦИИ ЗА ПЕТЪР НЕНКОВ

1898

32. Запитване от павликенския народен представител Н. Хр. Габровски. // *Раб. вестник* (Казанлък), II, № 15, 18 дек. 1898, с. 2.

Без подпис.

Запитването е по повод грубото поведение на плевенската полиция и изтезаването на социалиста Петър Ненков.

1899

33. Плевен : (Из работническото движение). // *Раб. вестник* (Казанлък), II, № 25, 26 февр. 1899, с. 3.

Без подпис.

Съобщава се, че на 14 февр. 1899 г. Петър Ненков е говорил на събрание на тема: „Работническият въпрос и самообразованието”.

1900

34. Плевен : (Из работническото движение). // *Раб. вестник* (Казанлък), III, № 26, 18 февр. 1900, с. 3.

Без подпис.

Отбелязва се, че на 30 януари 1900 г. Петър Ненков е изнесъл сказка в работнически клуб на тема: „Значението на читалището за работника”.

1901

35. Плевен. Стари, но не забравени работи. // *Раб. вестник* (Казанлък), IV, № 41, 8 юни 1901, с. 2.

Без подпис.

Припомнят се стари издевателства на плевенската полиция, сред които и зверското изтезание на Петър Ненков през 1898 г.

1902

36. Позорно бягство. // *Нова струя* (Плевен), I, № 28, 8 юни 1902, с. 3.

Без подпис.

Съобщава се за работническо събрание с участието на Петър Ненков.

1904

37. По градското ни читалище. // *Плевенски известия* (Плевен), II, № 7, 31 ян. 1904, с. 3.

Без подпис.

Петър Ненков е обвинен в разпространение на социалистически идеи.

1909

38. Годишно събрание на дружество „Съгласие“ : Положението на библиотеката и читалището през 1908 г. // *Тръба* (Плевен), I, № 9, 23 ян. 1909, с. 2, 3, 4; № 10, 30 ян. 1909, с. 2, 3.

Без подпис.

Публикувани са и имената на членовете на избраното настоятелство, сред които е и Петър Ненков.

39. Из Плевенската градска библиотека. // *Народен глас* (Плевен), I, № 5, 14 окт. 1909, с. 1, 2.

Дата: София, 12 окт. 1909 г.

Подпис: Един студент.

Впечатления от библиотеката на ч-ще „Съгласие“ и от Петър Ненков.

40. Настоятелството на Плевенското обществено-образователно дружество „Съгласие“ е наредило следния правилник за вътрешния ред в читалнята. // *Тръба* (Плевен), I, № 18, 11 апр. 1909, с. 3.

Правилникът е изработен и с участието на П. Ненков.

1911

41. Един ласкав отзив за Плевенската гр[адска] библиотека. // *Плевен*, I, № 2, 23 юли 1911, с. 1.

Без подпис.

Цитирано е писмо от ръководството на МБИ в Брюксел, в което то дава висока оценка на участието на Петър Ненков в конгреса от 1910 г.

42. [Писмо от Международния библиографски институт в Брюксел до Министерството на народното просвещение]. // *Год. отчет на Плевенското обществено образователно дружество „Съгласие“*. – Плевен, 1911, с. 24.

Съдържа висока оценка на МБИ за доклада на Петър Ненков, изнесен на конгреса в Брюксел през 1910 г.

43. Страшимиров, Антон. Проектоустав на българския читалищен съюз. Сливен, 1910 г. // *Наблюдател*, II, 1911, № 2, с. 179-182.

В забележка на с. 181 А. Страшимиров отбелязва успехите на библиотеката в Плевен и заслугата на Петър Ненков.

44. Хлеббаров, Ячо. Публичната градска библиотека в гр. Плевен. // *Читалище*, I, 1911, № 4-5, с. 109-114.

Подпис: А. Рафаелов.

Също и в: *Бълг. архив*, III, 1914, № 11-12, с. 40-42.

Отбелязана е и ролята на П. Ненков за успехите на библиотеката.

1918

45. Герджиков, Васил. Петър Ненков – библиотекар. // *Развитие* (Русе), I, 1918, № 3, с. 86-87.

Статията е писана по повод смъртта на Петър Ненков. Съдържа биографични данни и спомени.

1924

46. Международен библиографически институт. // *Год. отчет от настоятелството на Плевенското обществено обра-*

зователно дружество „Съгласие” за 1923 година. – Плевен, 1924, с. 7-8.

Публикувано е писмо от Пол Отле до ръководството на библиотеката с предложение за сътрудничество.

На с. 8 в Р. С. е отбелязано: „писмото е доказателство, че връзките, които покойният наш библиотекар Петър Ненков е завързал от името на нашето дружество с МБИ, са здрави и полезни за нашата библиотека”.

1925

47. Домусчиев, Г. П. Петър Ненков : Странички от моите спомени. // *Сев. ехо* (Плевен), V, № 48, 11 дек. 1925, с. 2.

48. Ракитин, Ник[ола] В. Първите. // *Сев. ехо* (Плевен), V, № 48, 11 дек. 1925, с. 1.

Спомени за Петър Ненков и Пано Рогозаров.

1927

49. Георгиев, Иван. Петър Ненков : Библиотекар на д-во „Съгласие”. // *Поглед* (Плевен), I, № 11, 6 ноем. 1927, с. 2.

По случай 10 години от смъртта на Петър Ненков.

50. Домусчиев, Г. П. Петър Ненков : По случай 10 години от смъртта му. // *Сев. ехо* (Плевен), VII, № 44, 3 ноем. 1927, с. 1.

1928

51. Помен за Петър Ненков. // *Год.* отчет на настоятелството на Обществено образователно дружество „Съгласие” гр. Плевен за 1927 година. – Плевен, 1928, с. 9.

Без подпис.

По повод десет години от смъртта на Петър Ненков настоятелството устройва в негова памет панихида и възпоменателно утро.

1930

52. Михов, Никола В. Международният библиографски институт в Брюксел. // *Бълг. книга*, I, 1930, № 1, с. 22-24.

На с. 24 ученият изтъква първенството на Петър Ненков за въвеждането на УДК в България.

1933

53. Домусчиев, Г. П. Петър Ненков. // *Домусчиев*, Г. П. Сенки от стария Плевен. – Плевен, 1933, с. 84-86.

1937

54. Кирилов, Иван. Петър Ненков – памятният библиотекар на дружество „Съгласие” и читалищното библиотечно дело. // *Читалище*, XVI, 1937, № 3-4, с. 80.

55. Класанов, Васил. Кратка история на библиотеките. – Шумен : Печ. П. Пенев, 1937. – VII, 80 с.

За Петър Ненков с. 72.

56. Хлебаров, Ячо. Библиотеката на читалище „Съгласие” в град Плевен. // *[Двадесет и пет]* 25 години в служба на родната просвета и култура (1911–1936) : Юбил. сб. – С., 1937, с. 155-158.

За Петър Ненков с. 156, 157.

1939

57. Стефанов, Коста. Петър Ненков. // *Юбилеен сборник* по случай седемдесет години от основаването на читалище „Съгласие” в град Плевен. – Плевен, 1939, с. 61-66.

58. Юбилеен сборник по случай седемдесет години от основаването на читалище „Съгласие” в град Плевен 1869–1939. – Плевен : Печ. Изгрев, 1939. – 143 с.

За Петър Ненков с. 134-136.

1943

59. Домусчиев, Георги П. Петър Ненков. // *Домусчиев,* Г. П. Да си спомним за тях. – Плевен, 1943, с. 27-29.

1956

60. Цветанов, Ценко и др. Общо библиотекознание / Ценко Цветанов, Елена Кирова. – София : Наука и изкуство, 1956. – 198 с.

За Петър Ненков с. 79, 87.

1957

61. Стефанов, Константин. Петър Ненков. // *Читалище,* XXXVI, 1957, № 11, с. 18.

62. Шиклев, Стоян. Петър Ненков. // *Библиотекар,* IV, 1957, № 8-9, с. 51-53.

1958

63. Герджиков, Васил. Първото ми библиотекарство. // *Сто години народно читалище „Добри Войников”,* Коларовград, 1856–1956 : Юбил. сб. – С., 1958, с. 270-273.

За Петър Ненков с. 270, 272.

64. Скорчев, Николай. Спомените ми като деловодител библиотекар на читалище „Арх. Михаил” (1907-1909 и 1921-1925). // *Сто години народно читалище „Добри Войников”,* Коларовград, 1856–1956 : Юбил. сб. – С., 1958, с. 273-278.

За Петър Ненков с. 83, 274.

1959

65. Попов, Никола. 90 години от основаването на Плевенската читалищна библиотека. // *Библиотекар,* VI, 1959, № 11, с. 49-51.

За Петър Ненков с. 49, 50.

1960

66. Марков, Асен. Стари читалищни дейци. // *Септ. победа* (Плевен), XVI, № 5, 14 дек. 1960, с. 4.

Припомнени са и заслугите на Петър Ненков и Иван Данов за успехите на читалището.

1965

67. Кирова, Елена и др. Теория и практика на библиотечното дело / Елена Кирова, Божана Троянова. – София : Наука и изкуство, 1965. – 348 с.

За Петър Ненков с. 218.

1968

68. Бързакова, Надежда. Писма на проф. Ив. Д. Шишманов до проф. д-р Параскев Стоянов. // *Изв. Държ. архиви*, 16, 1968, с. 174-223.

За Петър Ненков док. 4, 7, 14 на с. 181, 188, 189.

Министър Ив. Д. Шишманов споделя с проф. П. Стоянов отличните си впечатления от професионализма на Петър Ненков и неговата библиотека.

69. Чолов, Петър. Петър Ненков. // *Библиотекар*, XV, 1968, № 6, с. 33-37.

1969

70. [Дунчев, Любен]. Един век факел на култура и просвета : Историческа справка за читалище „Георги Димитров”. // [Сто] 100 години народно читалище „Георги Димитров (1869–1969) : Препоръчителна библиография. – Плевен, 1969, с. 5-12.

Без подпис.

За Петър Ненков с. 6-8.

71. Дунчев, Любен. Петър Ненков и прогресивните традиции на плевенското читалище. // *Библиотекар*, XVI, 1969, № 12, с. 43-46.

Също и във: *Вит* (Плевен), ноем. 1969. Ед. лист.

72. Стефанов, Коста и др. Плевенското читалище „Съгласие” до 9-ти септември 1944 г. / Коста Стефанов, Спироспиров. // [Смо] 100 години народно читалище Георги Димитров Плевен : Юбил. сб. – С., 1969, с. 11-35.

За Петър Ненков с. 28, 29.

73. Христова, Жана. Исторически развой на библиотеката на образцово народно читалище „Георги Димитров” в гр. Плевен. // [Смо] 100 години народно читалище Георги Димитров Плевен : Юбил. сб. – С., 1969, с. 83-127.

За Петър Ненков с. 86, 88-90, 93-100, 111, 112.

74. Цонев, Хр. Първият библиотекар [Петър Ненков в ч-ще „Съгласие”]. // *Vum* (Плевен), VI, № 7-8, 24 ноем. 1969, с. 2.

Спомени за Петър Ненков и Иван Данов. Авторът е бил техен съвременник.

1970

75. Кангарев, К. Н. Един забележителен библиотечен работник в България – Петър Ненков. // *Библиотекар*, XVII, 1970, № 7-8, с. 68-72.

1971

76. Бойчев, Бойчо и др. Параскев Стоянов / Бойчо Бойчев, Салвадор Израел. – София : Мед. и физкултура, 1971. – 147 с.

За Петър Ненков с. 35.

1973

77. Дунчев, Любен. Мястото на Плевен в българското книгоиздаване 1878–1918. // *Изв. НБКМ*, 13 (19), 1973, с. 683-726.

За Петър Ненков с. 701.

1974

78. Rayward, W. Boyd. Pierre Nenkov and the IIB. // *Libri*, 24, 1974, p. 209-228.

1975

79. Дунчев, Любен. Петър Ненков (1868–1917) : Биографична справка. // *Дунчев, Любен.* Един век българска книжнина в Плевенския край 1852-1952. – Плевен, 1975, с. 133-134.

80. Кирова, Елена. История на библиотеките. – София : Наука и изкуство, 1975. – 238 с.

За Петър Ненков с. 205, 220.

81. Цонева, Евгения. Непреходни художествени ценности. // *Вит* (Плевен), XII, № 10, ноем. 1975, с. 2.

За Петър Ненков и Иван Данов като продължител на делото му.

1976

82. Рейворд, Уилям Бойд. Универсум информации : Жизнь и деятельность Поля Отле. – Москва : Книга, 1976. – 403 с.

За Петър Ненков с. 138, 140, 141.

1981

83. Христова, Жана и др. Български принос / Жана Христова, Латинка Христова. // *Библиотекар*, XXVIII, 1981, № 1, с. 26-29.

За приноса на Петър Ненков за въвеждането на УДК в България.

1982

84. Ескенази, Жак. Литературата на руски език в читалище „Георги Димитров” – Плевен (1877–1944) . // *Библиотекар*, XXIX, 1982, № 9, с. 42-44.

За Петър Ненков с. 43.

85. Младенова, Мария. Пионер на каталожната теория и практика в България. // *Библиотекар*, ХХІХ, 1982, № 9, с. 34-38.

86. Христова, Жана. Научна сесия, посветена на Иван Данов. // *Библиотекар*, ХХІХ, 1982, № 8, с. 40-45.

За Петър Ненков с. 41-43.

1984

87. Каменополска, Стоянка. Петър Ненков 1867–1917 : Био-библиогр. справка / Състав... – Плевен : Центр. общинска библиотека при Образцово нар. читалище Г. Димитров, 1984. – 8 с.

Съставителката е допуснала грешка. Петър Ненков е роден през 1868 г.

88. Ненков, Петър. // *Енциклопедия България* : Т. 4. М–О. – С., 1984, с. 569.

Биографична справка.

89. Христова, Жана. Един от първите социалисти : Какво знаем за общественика, социалиста и талантливия библиотекар Петър Ненков. // *Септ. победа* (Плевен), ХL, № 125, 18 окт. 1984, с. 5.

90. Христова, Жана. Петър Ненков (1867–1917). // *Каменополска, Стоянка.* Петър Ненков 1867–1917 : Био-библиогр. справка. – Плевен, 1984, с. 1-3.

Авторката е допуснала грешка. Петър Ненков е роден през 1868 г.

1985

91. Дунчев, Любен. Българо-руски културни взаимоотношения (1878–1944). – София : Отеч. фронт, 1985. – 259 с.

За Петър Ненков с. 63, 65, 67, 96, 104.

1987

92. Гергова, Ани. Книгознанието в България. – София : Наука и изкуство, 1987. – 236 с.

За Петър Ненков с. 54, 195.

93. Лазаров, Стойко. Основи на читалищното дело : Експериментален учебник за XI кл. на Нац. средно у-ще по културата. – София : Комитет за култура, 1987. – 224 с.

За Петър Ненков с. 127.

1988

94. Домусчиев, Г. П. Петър Ненков. // *Домусчиев, Г. П.* Сенки от стария Плевен. – 2. изд. – С., 1988, с. 22-24.

1991

95. Гергова, Ани. Книжнината и българите : XIX– началото на XX век. – София : БАН, 1991. – 260 с.

За Петър Ненков с. 207.

1993

96. Хаджихристов, Христо. Приносът на Плевен за развитието на българското библиотечно дело . // *Изв. НБКМ*, 21 (27), 1993, с. 297-309.

За Петър Ненков с. 299, 300-303, 308.

1994

97. Ковачев, Марин. Класификационни схеми и класифициране на краеведски информационни източници : В 2 т. : Т. 1. – В. Търново : Сириус – 4, 1994. – 249 с.

За Петър Ненков с. 91-95, 97, 98.

98. Младенова, Мария. Плевен и началото на УДК в България. // *Интегралният* подход в краеведската дейност у нас. – В. Търново, 1994, с. 113-122.

За Петър Ненков с. 114-121.

99. Младенова, Мария. Ячо Хлебаров като културен деец, организатор на читалищното дело и библиотековед. – София : График – Агат, 1994. – 304 с.

За П. Ненков с. 10, 12, 14, 23, 34, 35, 42-49, 64, 70, 71, 81, 136, 140, 148, 152, 157, 158, 218, 232, 237, 243, 244, 249, 261, 275.

100. Правдомирова, Донка. Иван Данов като библиограф. // *Библиотека*, II, 1994, № 12, с. 27-31.

За Петър Ненков с. 27, 28, 29.

1995

101. Гергова, Ани. Книгознание : Лекции. – София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 1995. – 271 с.

За Петър Ненков с. 169.

102. Младенова, Мария. Развитие на библиотековедската мисъл в България от края на XIX век до средата на 40-те години на XX век. // *Тр. Инст. библ. дело*, 1, 1995, с. 11-73.

За Петър Ненков с. 13, 18.

103. Савова, Юлия. Списание „Книжовник” – Плевен и българската библиография. // *Архив за поселищни проучвания* (В. Търново), IV, 1995, № 2, с. 100-104.

За Петър Ненков с. 101, 103.

1996

104. Божилова, Виолета. [Читалище] „Съгласие” и каталожната практика. // *Читалище*, CXXVI, 1996, № 11-12, с. 14-15.

За Петър Ненков с. 14, 15.

105. Младенова, Мария. Петър Ненков и въвеждането на УДК у нас; Последователи на П. Ненков у нас до края на 40-те години [на XX век]. // *Младенова, Мария.* Библиотечни класификации. – Пловдив, 1996, с. 136-150.

2000

106. Гергова, Ани. Петър Ненков, Иван Данов, Ячо Хлебаров – за съгласието в плевенското читалище „Съгласие”. // *Гергова, Ани. Книжовни пристрастия : Документални очерци.* – С., 2000, с. 172-177.

107. Младенова, Мария. Иван Данов продължава традициите, създадени от Петър Ненков : По случай 120 години от рождението му (15.XI.1880–9.III.1947). // *Библиотека*, VII, 2000, № 5, с. 77-82.

За П. Ненков с. 77, 78.

2001

108. Младенова, Мария. Каталогизационните възгледи на Стоян Аргиров. // *Академик Стоян Аргиров и библиотечното дело в България : Юбил. науч. конф., 28–29 февр. 2000 г.* – С., 2001, с. 57-65.

За Петър Ненков с. 58-61.

2004

109. Младенова, Мария. Ненков, Петър. // *Българска книга : Енциклопедия / Състав. Ани Гергова.* – С., 2004, с. 308-309.

2007

110. Ангелова, Росица и др. Читалищната мрежа в Шумен (1878–1944) / Росица Ангелова, Виолета Папазова. – В. Търново : Фабер, 2007. – 132 с.

За Петър Ненков с. 63.

111. Младенова, Мария. Библиотекознанието в България от Освобождението до средата на 40-те години на XX век : История, теория, практика. – София : За буквите – О писменехъ, 2007. – 316 с.

За Петър Ненков с. 60, 68, 100, 116, 119, 126, 240, 241, 243, 247-254, 262, 283, 286, 287, 299.

2008

112. Ватева, Велина. Любопитни факти от историята на библиотеките : У нас класификационната система се прилага за пръв път в читалище „Съгласие”. // *Посредник* (Плевен), XVII, № 125, 1 юли 2008, с. 4.

Отделено е значително място на ролята на Петър Ненков за въвеждането на УДК в библиотеката на читалището.

2010

113. Правдомирова, Донка. Формиране и развитие на библиографската наука в България до 1944 г. – София : За буквите – О писменехъ, 2010. – 352 с.

За Петър Ненков с. 27, 106, 122-129, 143-145, 165, 191, 203, 279.

2012

114. [Младенова, Мария]. Ненков, Петър Цветков. // *Голяма енциклопедия България* : В 12 т. : Т. 8. МОМ – ПАН. – С., 2012, с. 3062.

Без подпис.

Биографични сведения.

2013

115. Дончева, Дора. Един живот, едно дело и много духовна мощ. // *Посоки* (Плевен), XXIV, № 194, 24 окт. 2013, с. 4.

Живот и дело на Петър Ненков.

116. Дончева, Дора. Читалище „Съгласие” и днес пази огъня на първите си дейци : Плевенското средище на знание и духовност се готви за голям празник – 145-годишнина. // *Форум Север* (Русе), IX, № 46, 21–27 ноем. 2013, с. 45 : с портр., ил.

За основателя на читалище „Съгласие” Нестор Марков, както и за библиотекарите Петър Ненков и Иван Данов.

117. Горанов, Боян. Юбилейна конференция по случай 145 години от рождението на Петър Ненков. // *Дъбнишки вест* (Долни Дъбник), V, № 8, 18 окт. 2013, с. 6.

За живота и делото на Петър Ненков.

118. Младенова, Мария. Едни от най-великите личности са работили като библиотекари : [Интервю по повод 145 г. от рождението на Петър Ненков и конференцията, организирана от читалище „Съгласие“] / Интервюто води Мая Паскова. // *BG Север* (Плевен), X, № 34, 11-17 окт. 2013, с. 7.

Посочени са и приносите на Петър Ненков за развитието на българското библиотечно дело.

119. Младенова, Мария. Концепцията на Петър Ненков за добре уредена публична библиотека : По случай 145 години от рождението му. // *Библиотека*, XX, 2013, № 5, с. 162-171.

120. Паскова, Мая. С три юбилея влиза в 2014-а 145-годишното „Съгласие“. // *BG Север* (Плевен), X, № 32, 27 септ.–3 окт. 2013, с. 7.

Един от юбилеите е посветен на 145-годишнината от рождението на Петър Ненков.

121. Христов, Радослав. С научна конференция откриха творческия сезон в „Съгласие“. // *Посредник* (Плевен), XXI, № 191, 4–6 окт. 2013, с. 3.

Конференцията е посветена на 145-годишнината на Петър Ненков.

122. Христов, Радослав. Конференция, посветена на библиотечния деец Петър Ненков, организирана в „Съгласие“. // *Посредник* (Плевен), XXI, № 185, 26 септ. 2013, с. 2.

2014

123. Дончева, Дора. От „Съгласие – 1869“ водят началото си всички културни институции в Плевен : Вече век и половина то е непресъхващ извор на духовност в региона. // *Форум*

Север (Русе), X, № 21, 29 май–4 юни 2014, с. 45.

Направен е преглед на историята на читалището. Отбелязани са и приносите на Петър Ненков, Иван Данов и Ячо Хлебаров за неговото развитие, както и за библиотечното дело в България.

124. Младенова, Мария и др. Петър Ненков (1868–1917): Биобиблиография / Мария Младенова, Людмила Иванова. – Плевен : Читалище „Съгласие 1869”, 2014. – 60 с.

ПОКАЗАЛЦИ

ИМЕНЕН ПОКАЗАЛЕЦ

А

Ангелова, Росица 110

Б

Боднарски, Б. Ст. за него рец. 23

Божилова, Виолета 104

Бойчев, Бойчо 76

Бързакова, Надежда 68

В

Ватева, Велина 112

Г

Габровски, Н. Хр. за него 32

Гергова, Ани 92, 95, 101, 106, състав. 109

Герджиков, Васил 45, 63

Георгиев, Иван 49

Горанов, Боян 117

Д

Данов, Иван за него 66, 81, 86, 100, 107, 116, 124

Домусчиев, Г. П. 47, 50, 53, 59, 94

Дончева, Дора 115, 116, 123

Дунчев, Любен 70, 71, 77, 79, 91

Е

Ескенази, Жак 84

И

Иванова, Людмила 124

Израел, Салвадор 76

К

Каменополска, Стоянка състав. 87, 90

Кантарев, К. Н. 75

Кирилов, Иван 54

Кирова, Елена 60, 67, 80

Класанов, Васил 55

Ковачев, Марин 97

Л

Лазаров, Стойко 93

М

Марков, Асен 66

Марков, Нестор за него 116

Михов, Никола В. 52

Младенова, Мария 85, 98, 99, 102, 105, 107, 108, 109, 111, 114,
118, 119, 124

Н

Ненков, Петър 1-31; за него 32-124

П

Папазова, Виолета 110

Паскова, Мая 118, 120

Попов, Никола 65

Правдомирова, Донка 100, 113

Р

Ракитин, Никола 48

Рейворд, Уилям Бойд 82

Рогозаров, Пано за него 48

С

Савова, Юлия 103
Скорчев, Николай 64
Спиров, Спиро 72
Стефанов, Константин 58
Стефанов, Коста 57, 72
Стоянов, Параскев за него 68, 76
Страшимиров, Антон 43

Т

Троянова, Божана 64

Х

Хаджихристов, Христо 96
Хлеббаров, Ячо 44, 56, за него 124
Христов, Радослав 121, 122
Христова, Жана 73, 83, 86, 89, 90
Христова, Латинка 83

Ц

Цветанов, Ценко 60
Цонев, Хр. 74
Цонева, Евгения 81

Ч

Чолов, Петър 69

Ш

Шиклев, Стоян 62
Шишманов, Ив. Д. за него 68

Rayward, W. Boyd 78

ТЕМАТИЧЕН ПОКАЗАЛЕЦ

Б

Библиографско описание на книги 1

Библиотечен фонд

- нареждане 1, 16, 18

К

Класифициране на библиотечния фонд 1, 11

М

Международен библиографски институт в Брюксел
(МБИ) 20, 27

- конгреси 19, 23

Н

Национален въпрос 8

П

Плевенска градска публична библиотека 1, 2, 4, 9, 26

- библиотечна статистика 9, 13, 14, 17, 26

- библиотечни каталози 2, 11, 12

- защита 5

- приложение на УДК 25, 27

Първи редовен читалищен конгрес 29

- писма 28

С

Систематични каталози 2, 3

Социален въпрос 6, 7

У

Универсална десетична класификация 10, 15

- азбучно-предметен показалец 16
- в България 24, 27
- общи определители 12
- приложение 25, 27

Учредителен конгрес на българските читалища

- изказване 31

**ПРИЛОЖЕНИЕ
СНИМКИ И ФАКСИМИЛЕТА**

Петър Ненков
(фонд РИМ-Плевен)

г. Пловдивъ Градско Читалище. и библиотека

Градското читалище
и библиотека
в края на XIX и
началото на XX в.

Обществ. Образ. Др-во „Съгласие“. Гр. Библиотека и Читалище въ гр. Плевен
Основано въ 1887 год.

Цѣль на дружеството е да просвѣтватъ и да доставява книги, списъци и вѣстници на грамотна и
блгопознана и читалища въ Плевен, които да служатъ за самопросвѣтане на гражданитѣ отъ града и околна му.

гр. Плевен, ... 1906 год.

До Господина Министра на Народното Просвещение.

Докладъ

за организиране една Библиотека за народа

Господине Министре,

На 24 май азъ съмъ благодаренъ да ми позволите да Ви изложа въ
едни думки, какво мисля какъ най-добре да се нареди една Библиотека.
Като да служи за ползване на селскитѣ населени отъ Юж.-Бугарската
земля. Азъ Ви се задоволявамъ, ако въ какво друго азъ имамъ мисленото си да Ви
изложа въ докладъ. Като резултатъ отъ много работи съдружителъ съмъ създалъ:

При организиране една Библиотека за народно ползване, трябва да се
вземе въ внимание, какво естествено условие, изключително условие на населени-
ето за което тя се намира. Трябва да се вземе въ внимание участиванитѣ и вѣкови-
те, нивни, селски, селскитѣ или напредъци, селскитѣ на развитието физическо
и умно и естествено на населението. Трябва да се има предъ видъ материално, умно
и будничко образование живущето на селскитѣ населени т.е. различитѣ
участиванитѣ, икономически, религиози и естетически интереси, които сѣватъ
необходително условия въ селскитѣ и селскитѣ на въ напредъци естествено
населението. Сѣга азъ мисля да се изпита, какъ една Библиотека може да се на-
реди за селскитѣ или друго ли е казано за каква Библиотека азъ казвамъ.

До заваждъ какъ и въ какви естествено условия да се нареди една

Доклад на Петър Ненков до проф. Иван Шишманов,
министър на народното просвещение,
относно модерната уредба на библиотеките,
гр. Плевен, 26 август 1906 г.

/02 (02) 027.2 (4972. Плевен...

Ръководство

за

Описване, класиране и нареждане на книгите
в

Плевенската градска библиотека

поддържана от

Плевенското общообразов. дружество „Св. Иларион“

Състави

по „Manuel du Répertoire Bibliographique Universel“

П. Пенковъ
Библиотекаръ.

Плевенъ

1908

ОММ № Рев. № 4752₁₁₁

Ръководство за описване, класиране и нареждане на книгите
в Плевенската градска библиотека, 1908 г.

РЕЗОЛЮЦИЯ:

Плѣвенското общ.-образователно др-во „Съгласие“, което управлява Плѣвенската публична градска библиотека, събрано на годишно събрание днесъ, на 24 януарий, 1910 г. като изслужи отчета на настоятелството, съ който, между другото съобщава, че прѣзъ мѣсець августъ т. г. въ гр. Брюксель (Белгия), ще стане международенъ конгресъ по въпроси специално по библиографията, документацията и библиотекономията, и че въ публикувания дневенъ редъ, който е съобщенъ въ нашата библиотека, чрѣзъ библиотекаря П. Ненковъ, членъ на института, е поставенъ и въпроса: международния методъ за католозацията и класификацията, като взе прѣдъ видъ, че управляваната отъ дружеството градска библиотека въ Плѣвенъ е първата въ България, която е възприела и практикува библиограф. система и методи на Международния Библиографиченъ Институтъ въ Брюксель, именно неговата десетична библиографична и документална класификация, рѣши: дружеството да вземе участие въ помѣнатия конгресъ, като прѣдстави едно съобщение относително нареждането, класирането и използването колекцията на Плѣвенската гр. библиотека възъ основа на десетичната библиографична и документална система.

Това съобщение да бжде придружено съ едно извлѣчение отъ методичния каталогъ на библиотеката, състояще се отъ около 1000 заглавия на съчинения, оригинални и прѣводни изъ разни области на наукитѣ, публикувани на български езикъ.

Съ изпълнение на тази резолюция се натоварва настоятелството.

Настоящата резолюция да се съобщи на г-на Главний Секретаръ на Международния Библиограф. Институтъ въ Брюксель, на г-на Министра на народното просвѣщение въ София и на Плѣвенския градски кметъ за знание.

(Под.) Прѣдседателъ на дружеството: М. Милчевъ.

(Под.) Секретаръ: М. Папазовъ.

Резолюция на Плевенското общ. образователно д-во „Съгласие“
относно участието на дружеството
въ Международния конгрес по библиография
въ Брюксел през 1910 г.

Международен конгрес по Библиография и Документация
Брюксел, 25-27 август 1910

ДЕСЕТИЧНА БИБЛИОГРАФСКА
КЛАСИФИКАЦИЯ В БЪЛГАРИЯ

ИНФОРМАЦИОНЕН
обмен на факти и на документи относно въпроси, съобразени се в глава VII,
§§ 1, 2, 4 от перманентната програма на Конгреса

ДОКЛАД

на

г-н ПЕТЪР НЕНКОВ

*Библиотекар в обществената Библиотека в гр. Плевен, Делегат на Комитета
на Дружество "СЪГЛАСИЕ"*

[025. 4 : 027. 5 (4972 Pleven)]

*относно прилагането на системата и методи на Международния Библиографски
институт в Брюксел в обществената Библиотека в Плевен.*

Увод. – Цел на настоящия доклад

ГОСПОДА,

Позволете ми да привлека вниманието ви върху някои факти, касаещи нашата дейност в България, съдето ние предприехме да се запознаем и да оценим методите на Международния библиографски институт, прилагайки ги за първи път при сформирани на каталозите, както и при подреждането на печатните издания в обществената библиотека в гр. Плевен. С това начинание ние целим да предоставим на една полу-невисока, полу-начетена аудитория един по-добър начин за проучвания на печатните материали.

Доклад, изнесен от Петър Ненков
на Международния конгрес по библиография,
Брюксел, 25-27 август 1910 г.

ДО Г-Н НЕНКОВ
ДИРЕКТОР НА ОБЩЕСТВЕНАТА
БИБЛИОТЕКА В ПЛЕВЕН

09. 10. 1910

ДРАГИ ГОСПОДИНЕ,

Имам удоволствието да Ви изпратя копие от писмото, което изпращам именно днес до Г-н Министъра на държавното образование в България.

Искрено съжалявам, че обстоятелствата направиха невъзможно да Ви видя преди тръгването Ви. Отново Ви изказвам моите поздравления за делото, което сте сътворили, както и най-приятелските ми чувства, като Ви уверявам, че ще Ви предоставя всякакво съдействие, за да Ви бъда полезен за продължаване на дейността Ви.

Приемете, моля Ви, най-добрите ми чувства.

(Съобразно указанията на г-н Пол Отле, възпрепятствам)

Писмо до Петър Ненков от Пол Отле,
Международен билиографски институт в Брюксел,
9 октомври 1910 г.

Петър Ненков

Мария Младенова, Людмила Иванова

Петър Ненков
(1868–1917)
Биобиблиография

Редактор Светла Девкова

Формат: 60x84/16
Печатни коли: 3,75
Тираж: 150

Печат

ISBN 978-619-90270-1-1